

[Jes Schmidt.]

Den internationale afspænding, som der er blevet talt om i dag, fritager os naturligvis ikke for at fortsætte det europæiske samarbejde dér, hvor grænserne er, hvor folkene er naboer, og den fritager os ikke for ikke kun at tænke på det økonomiske i samarbejdet, men på alt, hvad der virkelig hører med til et fornuftigt og fredeligt samarbejde folkene imellem.

Forudsætningen for, at dette europæiske samarbejde dér, hvor folk virkelig er naboer, som vi er det nede i grænselandet, skal lykkes — og det er i virkeligheden prøvestenen for os alle sammen — er, at vi finder frem til et nyttigt og fornuftigt samarbejde hen over grænsen, som vi allerede har det i den regionale politik. Vi kan nede i grænselandet henvise til en masse områder, hvor vi i dag har et udmærket godt samarbejde hen over grænsen. Det drejer sig ikke kun om transport, om motorvejsspørgsmålet eller om rensningen af Flensborg Fjord med fælles dansk-tyske kommissioner. Det drejer sig også om det kulturelle og om det menneskelige, og jeg synes, at når vi har en udenrigspolitisk debat her, så hører det spørgsmål med i billedet: hvor vidt er det i det dansk-tyske grænseområde lykkedes at følge den europæiske udvikling op?

Jeg har før fra denne talerstol fremhævet, at det dansk-tyske samarbejde inden for Nato og EF har bidraget yderligere til den afspænding og normalisering, som blev indledt allerede knap 10 år efter krigen, da man førte mindretalsforhandlinger i København og i Bonn. De førte som bekendt til parallelle mindretalserklæringer her i folketinget og i forbundsdagen, som siden er blevet en slags mindretallenes grundlov, og det er sikkert på denne baggrund ingen overdrivelse, når hr. Per Hækkerup for ca. 2 år siden i Hamburg udtalte, at det dansk-tyske naboforhold aldrig nogen sinde i de sidste 150 år har været så godt og tillidsfuldt, som det er i dag.

Det, jeg her har sagt, falder positivt i vægtskålen ikke kun for dansk og tysk

udenrigspolitik, men også for den mindretalspolitik, som vi selv har ført nede i grænselandet syd og nord for grænsen. Fra at være et irritationsmoment er det danske og det tyske mindretal efter mange trange og sørgelige år blevet til anerkendte partnere i grænselandet, og der er blevet udviklet mindretalsordninger, der mange steder ude i Europa anses for at være forbilledlige, og som man også herinde i folketinget godt kan være lidt stolt over at have medvirket til.

Med dette vil jeg ikke sige, at alle problemer er løst, for det er de naturligvis ikke, heller ikke udenrigspolitisk set. Der er bl. a. det spørgsmål, om København- og Bonn-erklæringerne fra 1955 kan videreføres, så de svarer til den udvikling, der har fundet sted i de sidste 20 år. Da vi for kort tid siden her i salen drøftede problemerne om mindretallenes parlamentariske repræsentation, var det hr. Tasteren, der rørte ved tanken om dansk-tyske forhandlinger om denne problematik. Da vi nu står over for kommunalvalget i Slesvig-Holsten første kommende søndag, er det næppe tidspunktet at vente en principiel stillingtagen fra det danske mindretal syd for grænsen, men alligevel må det være på sin plads at have hr. Tastesens forslag i tankerne, fordi det efter min mening hører med til staternes opgave inden for EF at finde frem til en løsning, der på valgdage ikke tvinger mindretallenes medlemmer til et nationalt plebiscit, men giver dem samme muligheder som alle andre borgere i det land, de lever i, til at stemme efter samfundspolitiske opfattelser.

Men ved siden af må der selvfølgelig findes en ordning med en rimelig repræsentation af mindretallene. Jeg tænker her også på færøernes løsning, der jo i år fejrer 25 års fødselsdag: selvstyret. Derudover findes en række andre områder, hvor der efter min mening bør tilstræbes rimelige ordninger. Jeg vil her bl. a. nævne revisionen af de dansk-tyske socialaftaler fra 1953 og 1954, hvor der absolut ikke blev taget behørigt hensyn til de danske statsborgere, der havde renterettigheder i de tyske forsikringer. Men